

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Переяслав - 2022

Міністерство освіти і науки України,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
ДУ «Український інститут розвитку освіти»
Інститут проблем виховання НАПН України
Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України
Інститут обдарованої дитини НАПН України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Dokuz Eylul University (Turkey)
University of Liepaja (Latvia)
University of Gdańsk, Institute of Education (Republic of Poland)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

**Збірник наукових статей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції
(Переяслав, 14-15 квітня 2022 року)**

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATION

Collection of Scientific Articles on the Materials
of V International Scientific and Practical Internet Conference
(Pereiaslav, April 14-15, 2022)

УДК 373.2:001.895 (082)
I-66

*Рекомендовано Вченою радою
Університету Григорія Сковороди в Переяславі (протокол №11 від 24.06.2022 р.)*

Редакційна колегія:

Калмикова Лариса Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, головний редактор, Андреева Тамара Титівна – кандидат філософських наук, доцент, Дем'яненко Світлана Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Кролівець Юлія Віталіївна – доктор філософії в галузі 053 Психологія, Мисан Інна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Харченко Наталія Валентинівна – доктор психологічних наук, професор.

Інноваційні технології в дошкільній освіті - 2022: Збірник наукових статей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Переяслав, 14–15 квітня 2022 р.) / за заг. ред. Л.О. Калмикової. Переяслав: Університет Григорія Сковороди в Переяславі. 2022. 142 с. (Електронний збірник).

У виданні вміщено матеріали наукових розвідок учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології в дошкільній освіті – 2022». Презентовано розроблені та впроваджені інноваційні технології розвитку, виховання і навчання дітей в системі дошкільної освіти в контексті сучасних суспільних трансформацій; виокремлено сучасні тенденції у реалізації інноваційних проєктів.

Рекомендовано фахівцям системи дошкільної і початкової освіти: науковцям, викладачам, аспірантам, вихователям ЗДО, методистам ЗДО, студентам.

Редакційна колегія прийняла до публікації деякі рукописи в порядку обговорення, не поділяючи окремих поглядів автора. Відповідальність за зміст і мовно-стилістичне оформлення статті несуть автори.

УДК 373.2:001.895 (082)

© Університет Григорія Сковороди в Переяславі 2022

CONTENT

Volzhentseva I.

The Importance of the Tolerant Culture of a Preschooler in the Development of the Prosodic Component of Speech.....11

Sunay S. Yildirim Doğru, H.Bilge Doğru

Evaluation of the Perspectives of Preschool Teachers who Have Students with Special Needs in their Classroom on Ethics.....17

Hordiychuk N.

Assessment of Students' Achievements in Process of Studying Preschool Pedagogics in Berdychiv Pedagogical Professional Colleges of Zhytomyr Regional Council: Practical Aspect.....27

Demianenko S.

Psychological and Pedagogical Features of Children's Assignment of Senior Preschool Age vocabulary of Abstract Concepts.....32

Klak V.

The Cognitive Stage Problem of Tolerance Formation in Preschool Children 38

Koposov P.

Continuity of Psychological And Pedagogical Approaches in the Process of Preschool and Primary Education (on Language and Mathematical Material).....43

Koshil O.

Peculiarities of Application of Coaching and Tutoring Technologies in the Process of Preparation of Future Educators for Professional Activity.....48

Krolivets Y.

Features of the Development in Preschool Children of Grammar Structural Operations.....53

DOI: 10.5281/zenodo.6772781

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ КОУЧИНГУ ТА ТЮТОРИНГУ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Peculiarities of Application of Coaching and Tutoring Technologies in the Process
of Preparation of Future Educators for Professional Activity*

Oksana Koshil

Ph.D. in Pedagogy

Appliedcollege «Universum» Borys Grinchenko Kyiv University

o.koshil@kubg.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-9121-1297>

Abstract

The article provides a theoretical analysis of the scientific problem of the application of coaching and tutoring technologies in the process of preparing future educators of preschool education for professional activities. The content of the concepts «preparation», «professional training», «readiness», «tutoring», «coaching» is substantiated. The main attention of the article is focused on the effectiveness of tutoring and coaching technologies as a means of improving the effectiveness of training future educators for professional activities in the process of professional training. The functions of tutoring of preparation of future educators for professional activity are determined. Effective tutoring technologies are substantiated and coaching techniques that are adapted in the field of education are analyzed. The results of diagnosing the readiness of students of II-III courses of educational-professional degree «professional junior bachelor» of specialty 012 «Preschool education» for professional activity are presented.

Keywords: *preparation, professional training, readiness, future educators, tutoring, coaching.*

Вступ

Трансформаційні процеси у вітчизняній системі освіти вимагають перегляду підходів до підготовки вихователів ЗДО. Відтак, є актуальним

завдання оновлення професійної підготовки вихователів, а саме формування нової генерації вихователів, спроможних генерувати оригінальні ідеї, ефективно здійснювати професійну діяльність в галузі дошкільної освіти.

З огляду на вище зазначене, актуальності та особливого значення набуває аналіз технологій коучингу та тьюторингу в процесі підготовки майбутніх вихователів ЗДО до професійної діяльності, які покликані забезпечити внутрішню стійку мотивацію майбутніх фахівців до опанування професійними компетентностями.

Мета дослідження – обґрунтувати ефективність застосування технологій коучингу та тьюторингу в процесі підготовки майбутніх вихователів ЗДО до професійної діяльності.

Методи та методики дослідження

Дослідженню проблеми підготовки майбутніх вихователів ЗДО присвячено низку праць вітчизняних науковців. Проблема формування різних її складових прослідковується у працях учених: Л. Артемової, Г. Беленької, А. Богуш, І. Дичківської, Г. Кловак, О. Кононко, Н. Левінець, Н. Лисенко, Л. Лохвицької, Г. Тарасенко та ін.

Різним аспектам застосування тьюторингу як технології в процесі фахової підготовки присвячені праці Н. Горук, О. Дмитрівої М. Іващенко, Т. Ковальнової, В. Кухаренко, С. Романової, Р. Шаран та ін.

Освітній коучинг, його роль і значення в системі освіти розглядали Т. Борова А. Браун, Н. Горук, Дж. Джеймсон, К. Колет та ін.

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття «підготовка» розглядається як дія за значенням підготувати; запас знань, навичок, досвід і т. ін., набутий у процесі навчання, практичної діяльності (Великий тлумачний словник сучасної української мови, 2001:1116).

Як зазначає Л. Зданевич «професійна підготовка майбутнього вихователя» – це спеціально організований освітній процес, спрямований на формування у майбутніх фахівців високого рівня готовності до ефективного здійснення професійної діяльності в галузі дошкільної освіти (Зданевич, 2014).

Відтак, вважаємо підготовку майбутніх фахівців дошкільної освіти багатофакторним, спеціально організованим освітнім процесом, результатом якого є готовність особистості до ефективного здійснення професійної

діяльності в галузі дошкільної освіти на основі сукупності визначених компетентностей, знань, умінь, навичок.

Аналіз досліджень засвідчує, що більшість науковців вважають підготовку засобом формування готовності до діяльності, а готовність результатом і показником якості підготовки. Так, на думку Т. Жаровцевої «готовність» – це мета і результат підготовки» (Жаровцева, 2006: 13).

Н. Кузьменко, визначаючи діяльність тьютора, стверджує, що «тьюторська діяльність – це форма організації навчально-виховної роботи у вищій і загальноосвітній школі» (Кузьменко, 2015: 331).

С. Микитюк переконаний, що діяльність тьюторів спрямовано на підвищення ролі виховання, актуалізації процесів самопізнання і самовдосконалення (Микитюк, 2012: 111).

У вищій школі «тьюторство» трактують як засіб індивідуалізації освіти, що передбачає створення реальних умов для входження студента в процес освіти, управління власною освітньою траєкторією (Хоружа, 2006: 13).

За переконанням С. Романової, коучинг – це творче партнерство, що дозволяє реалізувати особистісний і професійний потенціал людини. Коучинг означає наставляти, надихати, тренувати. Завдання тренера-коучера – допомогти людині розвиватися і бути готовою до змін (Романова, 2010: 83).

К. Колетт поняття «коучинг» визначає через: характеристики взаємозв'язку та налаштованості тренера і групи, динаміку, спільні зусилля та спрямованість на результат. (Проценко, 2013: 331).

Результати

Підсумовуючи результати аналізу змісту понять «коучинг» та «тьюторинг», ми робимо висновок, що основним завданням коуча є виявлення та реалізація потенціалу особистості; формування навичок використовувати всі можливі ресурси для досягнення успіху; визначення оптимального варіанту дії, що дає змогу при мінімальних зусиллях досягати максимального результату.

З метою визначення стану готовності майбутніх вихователів до професійної діяльності, ми з'ясували, що планують продовжувати здобувати освіту за обраною спеціальністю «Дошкільна освіта» 69,2% респондентів, 65,1% – планують після закінчення коледжу працювати вихователем ЗДО. Важливо, що 77,4% респондентів відповіли, що усвідомлюють важливість місії вихователя у формуванні особистості дитини дошкільного віку.

Отже, проведене анкетування студентів засвідчило, що переважна кількість майбутніх вихователів усвідомлюють важливість своєї професії та позитивне ставлення до професійної діяльності в закладі дошкільної освіти.

Відомі коуч-техніки, які адаптовані в галузі освіти: «Колесо коучингу», «Лінія часу», «Шкалювання», «Піраміда логічних рівнів», «Пиріг часу». У процесі фахової підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності нами застосовувалась коуч-техніка «стратегії Уолта Діснея» за Робертом Ділтсом.

Нами визначено функції тьюторського супроводу підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності: індивідуальний супровід кожного окремого етапу освітньої діяльності студента, розробки і реалізації системи освоєння майбутньої професійної діяльності; допомога у проектуванні та самопроектуванні сценаріїв власного розвитку в освітньому середовищі ЗВО; розвивальна діагностика освітніх потреб, можливостей і перспектив майбутньої професійної діяльності; сприяння успішної реалізації індивідуальної освітньої програми, зокрема, через тренінги особистісного, професійного розвитку і саморозвитку; підтримка у процесі розвитку ключових і фахових компетенцій: освітніх, прогностичних, технологічних, проєктних, креативних; створення умов для рефлексії.

Зважаючи на зазначені функції, до ефективних технологій тьютора відносимо: проблемні педагогічні ситуації, ігрові технології, метод проєктів, мозковий штурм, інтелектуальні карти, кейси. У сучасному світі студенти віддають перевагу електронним ресурсам й активно користуються гаджетами, які дозволяють застосовувати наступні засоби: відео-конференції; відео-консультації; семінари, лекції он-лайн; відео-лекції; семінари з використанням відео-кейсів; відео-фрагменти конспектів занять в закладах дошкільної освіти; освітні сайти; симуляції (інтерактивні імітатори реальних ситуацій), які вважаються одними із найбільш ефективних та сучасних практичних освітніх засобів.

Висновки

Зважаючи на вище викладене, переконані, що використання зазначених технологій коучингу та тьюторингу в процесі підготовки майбутніх вихователів ЗДО сприятиме підвищенню результативності підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності у процесі фахової підготовки. Задеклароване науково-практичне завдання потребує комплексного вирішення

та відповідного змістово-технологічного забезпечення, над яким ми працюватимемо надалі.

Література

- Великий тлумачний словник сучасної української мови* (2001). В. Т. Бусел (Ред.). Київ; Ірпінь: «Перун». 1440 с.
- Жаровцева, Т.Г. (2006). *Теоретико-методичні засади підготовки фахівців дошкільної освіти до роботи з неблагополучними сім'ями*. Одеса: ПНЦ АПН України СВД М.П.Черкасов. 367 с.
- Зданевич, Л.В. (2014). Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до роботи з дезадаптованими дітьми. *Автореф. дис. ... д-ра пед. наук: спец: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»*. Житомир, 44 с.
- Кузьменко, Н. (2015). Педагогічна взаємодія в стосунках «куратор-студенти» в контексті позааудиторної виховної роботи. *Педагогіка та психологія: зб. наук. праць*, 49, 327–335.
- Микитюк, С. (2012). Ресурсний підхід в організації тьюторської діяльності у вищому педагогічному навчальному закладі. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 39, 111–119.
- Проценко, О. (2013). Коуч-технології у формуванні життєвої компетентності учнів професійно-технічних навчальних. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 29, 330–334.
- Романова, С. (2010). Коучінг як нова технологія в професійній освіті. *Вісник Нац. авіац. ун-ту*, 3, 83–86.
- Хоружа, Л. (2006). Проектна культура вчителя: етичний компонент. *Шлях освіти*, 4, 11–15.

Наукове видання

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Збірник наукових статей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції
14-15 квітня 2022 року

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATION

Collection of scientific articles on the materials
of 5th International Scientific and Practical Conference
April 14-15, 2022